

Veilig rijden begint bij de begeleider

Een vijfde van alle verkeersdoden op de Europese wegen zijn weggebruikers in de leeftijd van 15 tot 30 jaar, en ook bij zwaargewonden is het aandeel 15- tot 30-jarigen 25 procent. Daarnaast is bij twee op vijf fatale botsingen een jonge bestuurder betrokken. Dat blijkt uit recent onderzoek van ETSC (European Transport Safety Council). Het roept de Europese Unie op om de veiligheid van jonge bestuurders te verbeteren, onder meer door de rijopleiding aan te passen.

Tekst: Siegmund Hermans

Hoewel jongeren een risicogroep zijn, is het niet zo dat de meeste jongeren opzettelijk onveilig rijden. Het grotere risico voor minder ervaren chauffeurs komt voort uit onervarenheid, onvolwassenheid en levensstijl. De gegevens tonen daarnaast aan dat hoe jonger iemand alleen rijdt, hoe groter de kans is dat hij of zij een (fatale) botsing zal hebben, vooral bij bestuurders onder 18 jaar.

Geen aangeboren gave

Een goede rijopleiding die de beginnende bestuurder degelijk voorbereidt op een veilige deelname aan het verkeer is dan ook geen luxe. Autorijden is geen aangeboren gave; het moet geleerd worden en gezien de complexiteit van het verkeer in de huidige wereld is dat allesbehalve een eenvoudige opdracht.

Een minimale basisvaardigheid in het bedienen en beheersen van de auto volstaat al lang niet meer om veilig de weg op te kunnen. Na een paar oefeningen onder begeleiding op een parkeerterrein al het verkeer induiken - zoals vroeger vaak gebeurde - is dan ook niet langer verantwoord. Leren autorijden vereist een gestructureerde opbouw van kennis en vaardigheden, gekoppeld aan verkeers-

inzicht. Dat zijn de bouwstenen van een verantwoord, aangepast, herkenbaar, voorspelbaar en veilig rijgedrag. Dit proces op een correcte en goed voorbereide manier sturen en begeleiden is dan ook niet meer dan logisch.

Valkuilen kennen

Als begeleider is het daarom essentieel inzicht te krijgen in de opbouw en structuur van een goede rijbegeleiding, net als weten hoe de valkuilen van jongere, lerende

chauffeurs te vermijden, én hoe een veilig en preventief rijgedrag moet worden opgebouwd en aangeleerd. De complexe vaardigheden die deel uitmaken van een veilig rijgedrag zijn belangrijker dan de basisvaardigheden die nodig zijn voor het besturen van een voertuig, maar het neemt heel wat meer tijd in beslag om ze aan te leren.

Verkeersgeheugen

Rijden in het verkeer betekent dat men in de eerste plaats aandacht moet besteden

Leren autorijden vereist een gestructureerde opbouw van kennis en vaardigheden, gekoppeld aan verkeersinzicht.

aan zijn eigen rijlijn, positie op de rijbaan en snelheid. Daarnaast moet er ook voldoende aandacht gaan naar de rijlijn, positie en snelheid van de andere weggebruikers om daar het eigen voertuig weer op af te stemmen. Dat kan door voortdurend en systematisch het proces 'waarnemen, voorspellen, evalueren, beslissen en handelen' uit te voeren. Bij geroutineerde bestuurders verloopt dit op een onbewust en 'geautomatiseerd' niveau. Het verwerken van de waargenomen gegevens en het vinden van de bijpassende oplossing gaat bij wie veel rijervaring heeft sneller omdat er al heel wat referentiemateriaal aanwezig is in zijn of haar 'verkeersgeheugen'.

Coaching

Wetenschappelijke studies hebben uitgewezen dat beginnende bestuurders die meer dan 120 uren of 5.000 kilometer onder begeleiding reden tijdens hun eerste jaar

alleen rijden 30 tot 40 procent minder kans hebben om betrokken te raken bij een verkeersongeval. Een belangrijke kanttekening hierbij is wel dat de effecten van begeleid rijden sterk afhangen van de effectiviteit van de basisopleiding, het aantal oefeningen, de structuur, opbouw, variatie en omstandigheden van de oefenritten, en vooral de (coaching)kwaliteiten van de begeleider. Trek dus voldoende tijd uit om te oefenen, respecteer het tempo van de leerling, oefen onder wisselende omstandigheden en bovenal: zorg dat je als begeleider degelijk voorbereid bent op je ondersteunende taak.

Workshop voor begeleiders

Wil je als (groot)ouder of andere begeleider van een jongere op weg naar het rijbewijs je leerling de beste en veiligste basis geven om verantwoord deel te kunnen nemen aan het verkeer? Het vormingsmoment

voor begeleiders is de ideale voorbereiding. Sinds maart 2020 is het bijwonen van zo'n vormingsmoment niet langer verplicht om vermeld te worden op een voorlopig rijbewijs, maar helaas is zichtbaar dat de kwaliteit van de rijopleiding hierdoor een enorme deuk gekregen heeft. Kwb en VSV zien echter veel meerwaarde in dit vormingsmoment. Kwb zal de komende maanden dan ook alles op alles zetten om ons aanbod aan vormingsmomenten zo breed mogelijk te maken. VSV blijft investeren in www.mijnrijbewijs.be, waarop leerling-bestuurders en begeleiders zich gratis kunnen voorbereiden en laten ondersteunen. Ook zal er binnenkort een nieuw werkboek voor de begeleider beschikbaar zijn.

► *Wil je zelf een vormingsmoment voor begeleiders volgen? Neem snel een kijkje op www.kwb.be/rijbewijs/*

Kwb rijbewijs trakteerde!

Als cadeautje om het post-coronatijdperk goed in te zetten, deelde de dienst rijbewijs begin maart tien gratis activiteiten 'Veilig op de fiets' uit. Deze workshop over je veilig in het verkeer begeven met je (elektrische) fiets heeft twee varianten: een theoretische workshop, en eentje die theorie en praktijk combineert. Bij de tweede ligt de focus op fietsvaardigheid.

Uit de talrijke inzendingen werden door de onschuldige hand van Kamiel, zoon van gedelegeerd bestuurder Jo De Smet, tien gelukkige afdelingen geloot: kwb Vorst-Meerlaar, kwb Vlamertinge, kwb Kwaadmechelen, kwb Huise, kwb Oevel, kwb Retie, kwb Neeroeteren, kwb Lichtaart, kwb Kuurne en kwb Drongen-Luchteren-Baarle krijgen een workshop cadeau. Zij kunnen dit voorjaar leden, sympathisanten en buurtbewoners samenbrengen om het aangename aan het nuttige te koppelen. We wensen hen veel plezier.

► *Niet deelgenomen of niet gewonnen, maar wil je wel graag een workshop 'Veilig op de fiets' of een andere activiteit van kwb rijbewijs organiseren? Neem een kijkje op <https://rijbewijs.kwbeensgezind.be/aanbod>.*